

SEMINARSKI RAD

PORODICA

UVOD

Porodica je nezamenljiva sredina u kojoj se čovek formira kao ličnost, u kojoj živi zadovoljavajući neke od svojih najbitnijih potreba koje se samo u porodici i mogu da zadovolje.*

Porodica je specifična bio-socijalna zajednica ljudi. Ona ima veoma značajnu ulogu u razvoju čoveka, ali ne samo čoveka nego društva uopšte. Porodica je posrednik između društva i pojedinca, ali porodica vrši više funkcija od bilo koje društvene grupe. Nastanak neke društvene grupe ima za cilj da se neka radnja obavi i takva grupa postoji dok postoje i potrebe, što znači da nakon prestanka potreba takva grupa može da se rasformira. Formiranjem porodice čovek kao socijalno biće doživljava na taj način što njegov život ima sasvim drugačiji smisao bitisanja kada više nije sam nego pored njega postoji njegov barčni drug, deca.

POJAM PORODICE

Reč »porodica« danas se odnosi na različite pojmove. U najširem smislu to je »nerazdvojna celina osoba povezanih brakom ili usvajanjem« ili »rađanje pojedinca koji nasleđuju jedan drugog« - što znači, »loza«, »rod«, »dinastija«. U užem smislu reč porodica znači »rodbinsko povezane osobe koje žive pod istim krovom« - ili još uže »oca, majku i decu«.

Porodica je specifična društvena grupa koja se istorijski menjala i razvijala, u kojoj se prepliću društveno – ekonomski, biološki i psihički činioci. Biološki karakter porodice je jedan od osnovnih obeležja. Ono obuhvata dve vrste međusobno povezanih ali različitih odnosa u kojima se prožimaju biološki, psihološki i društveni elementi: zadovoljavanje polonog nagona i emotivnih potreba ljudi, rađanje i podizanje dece. Iako ove kategorije se mogu odvijati i izvan porodice, one se najvećim delom odvijaju u porodici.

Iako nam se čini da o porodici uglavno dosta sve znamo, njeno naučno proučavanje nije nimalo lako, tako da u ovoj oblasti postoji niz neraščišćenih pitanja i problema – počev od istorijskog razvoja porodice, preko njene strukture i funkcija, odnosa prema globalnom društvu, unutrašnjih odnosa i dinamike. Složenost porodice kao posebne društvene grupe i teškoće koje se javljaju u njenom proučavanju iziskuje saradnju veklikog broja nauka, kako prirodnih tako i društvenih.

1. Oblici srodstva

Porodica je središte oko koga se uobličava čitav niz srodničkih veza i odnosa. Najvažniji oblik srodstva je:

- Krvno srodstvo ili prirodno srodstvo koje se zasniva rađanjem,

- Tazbinsko srodstvo (koj se stvara ženidbom ili udajom),
- Adoptivno srodstvo (nastaje usvajanjem) i
- Duhovno srodstvo (kumstvo, pobratimstvo).

2. Generacije ili pokoljenja

Generacija ili pokoljnje je skup ljudi bliskih po godištima, vremenu življenja koja stoji u vezi sa srodstvom ukoliko ovo nosi podelu, ne samo na pretke i potomke, već i na straije i mlađe. Odnosi između oca i sina su generacijski odnosi.

Sa razvojem društva generacija je uglavnom dobijala društvena obeležja i razvrstavala se prema starosti, ekonomskoj aktivnosti i biološkoj reprodukciji. Tako je starija generacija ekonomski neaktivna, ali i biološki neproduktivna, srednja generacija je ekonomski aktivna i jedina sposobna za obezbeđenje potomstva. Mladi su ekonomski neaktivni, a isključeni iz ljudske reprodukcije. U današnjim porodicama često žive i po tri generacije, pa se zbog brzih promena u društvu događa da nastupe krize u takvim porodicama, odnosno sukobi generacija, iz razloga različitog tumačenja i shvatanja sveta.

Porodica je i bio-socijalna i psihička zajednica, što znači da porodica vodi brigu oko podizanja, zaštite i vaspitanja dece. Ovo je jedna od bitnih uloga porodice. Međutim briga oko podizanja i vaspitavanja dece zavisi mnogo od uslova i mogućnosti roditelja. Često se događa da zbog loših materijalnih uslova oba roditelja su previše posvećena poslu, pa brigu o deci ne preuzima niko i takva deca se obično prepuštena sama sebi.

Društvena zajednica je oduvek regulisala krvno-srodničke odnose u porodici. Najranije uređenje porodice vršilo se pomoću običaja, morala, a naročito religije, a kasnije je ove oblike zamenilo pravo.

OBLICI PORODICE

U zavisnosti od kriterijuma mogu se razlikovati sledeći oblici porodice:

Prvi oblik porodice je **totemskog klana** za koje je karakteristično zajedničko ime svih pripadnika roda, što je simbolizovano znakom i verovanjem o zajedničkom poreklu. Deca se u ovoj porodici određuju po materinskoj liniji, jer u njenoj osnovi leži grupni brak u kojem se ne zna ko je otac, ali kako je rađanje pod zaštitom klana, sva deca su na neki način njegova, zajednička. Istorijski posmatrano ovo je doba matrijarhata.

Iz totemske porodice razvoja se porodična kućna zajednica. Pojavu očinske porodice znači da se krvna veza određuje prema ocu. Istorijski gledano ovaj period kada uloga oca postaje veoma važna za porodicu naziva se još i period patrijarhata.

U **patrijahalnoj konjugalnoj porodici** je razvijena dominacija patrijahalnog vođe, starešine koja donosi određivanje potomstva isključivo po očinskoj liniji. Starešina porodice ima apsolutnu vlast, nad svim članovima porodice, a naročito nad ženama i odlučuje o udaji, ženidbi, a često i o začecu i broju dece.

Individualna konjigalna porodica obeležava savremeno društvo. Ova porodica je zasnovana na monogamiji i nju čine samo najbliži srodnici, roditelji sa decom. Odluke o potomstvu donose supružnici zajednički, a ono se računa po obe linije očevoj i majčinoj. Uloga oca je uslovljena delom iz biološke delom iz društvene aktivnosti.

Postoje i drugi kriterijumi za određivanje oblika porodice kao što su:

- **tradicionalna**- porodica gde su uloge raspodeljene prema polu i uzrastu. U ovakvoj porodici tačno se zna položaj i ulogu koji imaju muški članovi porodice, i kakva prava i obaveze imaju žene.
- **patrijahalna** – počiva na vrhovnom neprikosnovenom autoritetu oca »glave porodice«, u ovakvoj porodici najveći autoritet ima otac koji donosi sve odluke i njegova reč je zadnja.
- **egalitarna (demokratska)** – porodica gde je raspodela uloga među polovima i generacijama u skladu sa sklonosti i sposobnostima svojih članova.
- **matrilinearna** – to je porodica u kome se srodstvo računa po majci.
- **patrilinearna** – u kojoj se »porodična loza« vodi po ocu i njegovim muškim precima
- **bilateralna** – srodstvo se računa po obe linije
- **nuklearna** – ovu porodicu sačinjavaju roditelji i deca. Ovakv oblik porodice je karakterističan za savremeno doba.
- **proširena**- ovu porodicu čine i bliži i dalji srodnici koji žive pod istim krovom i u zajedničkom domaćinstvu.
- **potpuna** – to je ona porodica koja se sastoji od supružnika i dece
- **nepotpuna** – ovo je porodica u kojoj nedostaje jedan supružnik – roditelj (zbog razvoda, smrti ili iz drugih razloga),
- **integrisana** - to je porodica gde postoji čvrsta povezanost članova porodice, gde postoji osećanje uzajamnosti. U ovakvoj porodici njeni članovi se osećaju sigurno, zaštićeno i oni donose zajedničke odluke koje su integrisane. Kod članova ove porodice usađen je veliki osećaj pripadnosti.
- **dezintegrisana** – karakteriše udaljavanje članova jednih od drugih, odsustvo zajedničkih vrednosti i ciljeva, emocionalno »hlađenje« i ravnodušnost, povlačenje u sebe ili vezivanje za osobe van porodice. Za ovakvu porodicu možemo reći da ne postoji duboka emocionalna vezanost za svoje članove , tako da se njeni članovi osećaju usamljeno i imaju strah da se povere jedni drugima, a izlaz iz takve situacije nalaze u drugim porodicama, gde osećaju lažnu sigurnost.

PORODICA KAO DRUŠTVENA GRUPA

Porodica je primarna, parcijalna i univerzalna društvena grupa.

- Ona je **primarna** zato što je istorijski prvi oblik društvenog grupisanja.
- **parcijalna** je jer se u njoj ostvaruju samo neke životne funkcije (biološka-reproduktivna i vaspitna), i
- **univerzalna** zato što ne postoji nijedan drugi oblik porodičnog organizovanja.

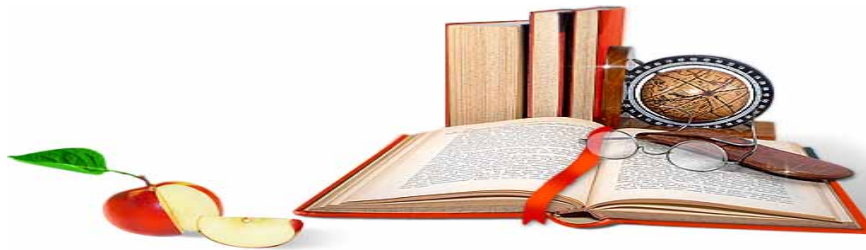
Pored ove podele možemo napraviti i podelu porodice na:

- **autokratska,**
- **demokratska, ili**
- **anarhična,**
- **referentna** (gde se pojedinac poistovećuje sa porodicom kojoj pripada, usvajajući njen sistem vrednosti).

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM

[FORUMU](#) ILI NA maturskiradovi.net@gmail.com

